

7. Dhr. N. DE BUCK doet de volgende mededeling.

***Sphegina verecunda* Collin, 1937**
(Diptera, Syrphidae),
nieuw voor de Belgische fauna;
met een sleutel voor
de determinatie van
Belgische *Sphegina*-soorten

door N. DE BUCK¹

¹ Tervuurse vest 254 bus 6, B-3000 Leuven.

Alhoewel VAN DER GOOT, 1981, in het Zweefvliegenboek aanstipt, dat *Sphegina verecunda* in België voorkomt, werd deze soort hier nog niet aangetroffen (VERLINDEN & DECLEER, 1987).

In 1986 en in 1987 echter werden door de auteur 5 mannetjes en 6 wijfjes in ons land gevangen (het materiaal bevindt zich in zijn privé-verzameling): Oud-Heverlee: 10.VI.1986: 1 ♂ op *Chaerophyllum temulum*; Egenhoven: 15.VI.1986: ♀ op *Chaerophyllum temulum*; Oud-Heverlee: 18.VI.1986: ♂ op *Aegopodium podagraria*; Oud-Heverlee: 19.VI.1986: 2 ♀♀ op *Chaerophyllum temulum*; Egenhoven: 20.VI.1986: 1 ♂, 2 ♀♀ op *Chaerophyllum temulum*; Marche-les-Dames: 25.VI.1987: 1 ♂ op *Aegopodium podagraria*; Egenhoven: 18.VII.1987: ♂ op *Chaerophyllum temulum*; Egenhoven: 19.VIII.1987: 1 ♀ op *Heracleum sphondylium*.

Voorkomen in België.

Oud-Heverlee en Egenhoven ten zuiden van Leuven in het oostelijk deel van het Brabants district, en Marche-les-Dames aan de noordgrens van het Maas district.

Zoals alle *Sphegina*-soorten is *verecunda* klein en slank gebouwd en komt voor in half-beschaduwde, windrustige en vochtige biotopen. Alle exemplaren werden gevangen in, of aan de zoom van aanplantingen met minder of meer ondergroei, van Canadapopulieren.

Verspreiding in Europa.

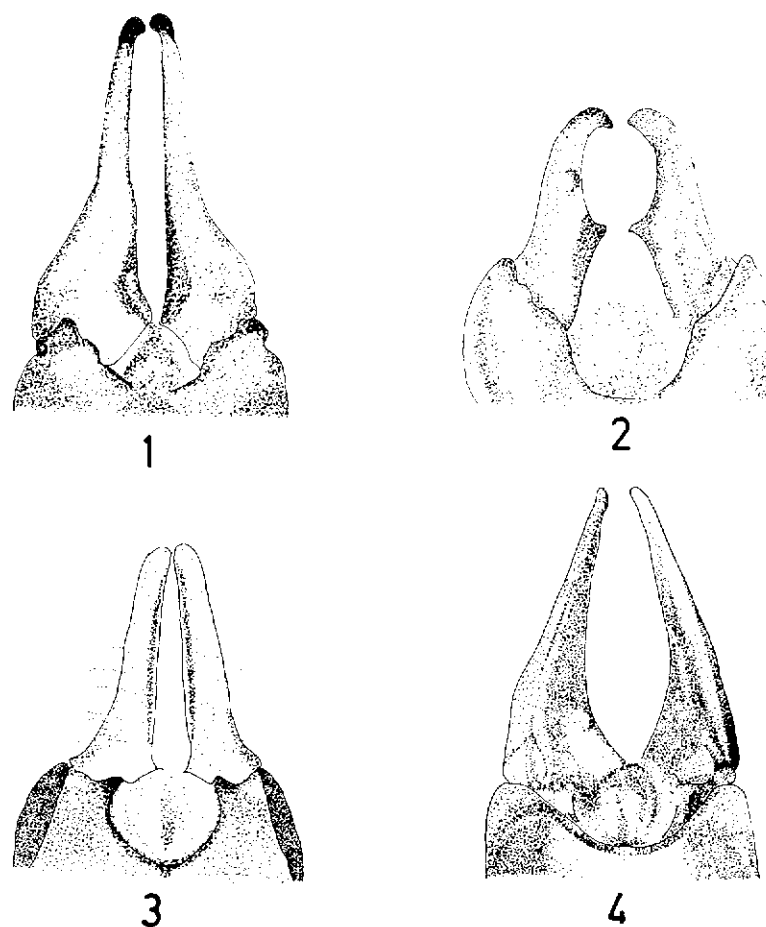
- CLAUSSEN (1980, 1985) vermeldt Schleswig en de Harz (BRD).
- COE (1953): Radnor (Wales), Hereford en Cornwall (GB).
- SÉGUY (1961): Engeland.
- STUBBS (1981): Engeland (Wales inbegrepen) en Schotland, er aan toevoegend, dat de soort niet bekend is in Ierland.
- THOMPSON en TORP (1986): Engeland, Denemarken, Nederland, West-Duitsland, Polen?, USSR, er aan toevoegend: 'N.W. Europees'
- VAN DER GOOT (1981): Europees Rusland: noordwest middenstrook van West-Europa. Zuid-Limburg (NL), Denemarken, België en Groot-Britannië.
- de auteur ving *S. verecunda* tevens in de Beierse Alpen (BRD).

Belangrijke kenmerken.

Lichaamslengte ongeveer 5 mm, vleugel ongeveer 4 mm. Het grijs bestoven gezicht is volledig zwart, doch langs de mondrand soms donkerbruin doorschijnend. Thorax zwart, postalaire calli bleekbruin, humerale calli soms donkerbruin. Achterrand van het metasternum boogvorming uitgesneden. Eerste sterniet goed ontwikkeld, met bolronde voorrand en gelegen in de holle uitsnijding van het metasternum.

Vleugel: r-m dwarsader ter hoogte van het uiteinde van de subcosta.

Mn: surstyli relatief kort, breed, recht, stomp eindigend.



Figs 1-4: Surstyli: 1. *Sphegina clunipes* - 2. *Sphegina kimakowiczi* - 3. *Sphegina verecunda* - 4. *Sphegina nigra*

Sleutel tot de *Sphegina* soorten van België

- 1 - Achterrand van het metasternum bijna rechthoekig; eerste sterniet niet of nauwelijks ontwikkeld. Komt in België louter voor in de Hoge Venen (VERLINDEN & DECLEER, 1987) *Sphegina sibirica* STACKELBERG, 1953
- Achterrand van het metasternum hoekig of boogvormig ingesneden; eerste sterniet ontwikkeld 2
- 2 - Onderste helft van het gezicht witachtig-geel (of licht vaal-geel) 3
- Gezicht volledig zwart, de mondrand en/of een strook langs de mondrand soms donkerbruin doorschijnend 4
- 3 - Humerale calli geel of bruinachtig geel. Vleugel: r-m dwarsader ter hoogte van het uiteinde van de subcosta. Mn.: surstyli kort en breed, aan de binnenzijde, ongeveer in het midden, met een scherpe tand; uiteinden met een kleinere, naar binnen gerichte tand *Sphegina kimakowiczi* STROBL, 1897.
- Humerale calli donker. Vleugel: r-m dwarsader voorbij het uiteinde van de subcosta. Mn.: surstyli lang met proximaal een breed gedeelte, dat plots smaller wordt, eindigend in relatief scherpe, donkere, naar binnen gebogen punten *Sphegina clunipes* (FALLÉN, 1817)
- 4 - Vleugel: r-m dwarsader (soms weinig) voorbij het uiteinde van de subcosta. Mn.: surstyli lang, bijna recht, van het begin tot het einde geleidelijk versmallend. Eindpunten scherp, niet verdonkerd en niet naar binnen gebogen *Sphegina nigra* MEIGEN, 1822
(= *S. clavata* SCOPOLI, 1763 s. THOMPSON)
- Vleugel: r-m dwarsader ter hoogte van het uiteinde van de subcosta. Mn.: surstyli relatief kort, breed en recht, stomp eindigend *Sphegina verecunda* COLLIN, 1937

Ik dank de Heer L. VERLINDEN, die mij aanvullende literatuur verschafte.

Literatuur

- CLAUSSEN, C., 1980. - Die Schwebfliegen des Landesteils Schleswig in Schleswig-Holstein (Diptera, Syrphidae). *Faun. Ökol. Mitt. Suppl.* 1: 3-79.
- CLAUSSEN, C., 1986. - Zur Kenntnis der Schwebfliegenfauna des Landesteils Schleswig (Diptera, Syrphidae). *Nachtrag (1979-1983). Faun. Ökol. Mitt.* 5 (1985): 389-403.
- COE, R. L., 1953. - *Diptera, Syrphidae* in: Handbooks for the identification of British Insects. Vol. X, Pt. 1: 1-98. London.
- SÉGUY, E., 1961. - Diptères Syrphides de l'Europe occidentale. *Mémoires du Muséum National d'Histoire Naturelle. Série A*, Tome XIII: 1-248. Paris.
- STUBBS, A. E. & FALK, S. J., 1983. - *British Hoverflies*. Brit. Entomol. and Nat. Hist. Soc., 253pp., London.
- THOMPSON, F. C. & TORP, E., 1986. - Synopsis of the European species of *Sphegina* MEIGEN (Diptera: Syrphidae). *Ent. scand.* 17: 235-269.
- VAN DER GOOT, V. S., 1981. - *De zweefvliegen van Noordwest-Europa en Europees Rusland, in het bijzonder van de Benelux*. Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 275 pp., Hoogwoud.

VERLINDEN, L. & DECLEER, K., 1987. - The Hoverflies (Diptera, Syrphidae) of Belgium and their faunistics: frequency, distribution, phenology. *Studiedocument, Koninklijke Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen*, nr. 39: 1-170.

8. Dhr. M. POLLET doet de volgende mededeling.

A contribution to the knowledge of dolichopodid flies (Dolichopodidae, Diptera) in Belgium. I. The Dolichopodidae fauna of a garden at Schoten (Prov. Antwerpen)

by Marc POLLET¹ & Luc DE BRUYN²

¹ Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud, Rijksuniversiteit Gent, K.L. Ledeganckstraat 35, B-9000 Gent.

² Laboratorium voor Algemene Dierkunde, Rijksuniversitair Centrum Antwerpen, Groenenborgerlaan 171, B-2020 Antwerpen.

Summary

In the framework of a larger sampling campaign, Dolichopodidae were collected by means of a Malaise trap in a garden habitat at Schoten during the period 6.III-31.XII.1983. A total of 922 flies were caught, belonging to 40 species. Among these, *Hercostomus aerosus* was by far the most abundant. Dolichopodid species characteristic for woodlands and fenlands as well as eurytopic species were noticed, whereas *Rhaphium penicillatum* and *Chrysotus pulchellus* are of special faunistic interest for the Belgian fauna. Furthermore, nearly the whole flying activity is concentrated to the summer period. Finally, it is proposed to use different sampling techniques in order to estimate the dolichopodid fauna of a study site.

Introduction

Some years ago, a large sampling campaign was started by the « Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen » in order to investigate the dipteran fauna of Belgium. The primary aim is to get as many data as possible about the geographical distribution of some fly families in our country (in particular Syrphidae, Empididae, Dolichopodidae). The sampling technique used is the Malaise trap, a very efficient recipient for collecting flying insects.

In this paper, we will present the results for the Dolichopodidae, collected by means of a Malaise trap during approximately a whole year cycle in a garden habitat at Schoten (Prov. Antwerp).